

Hodnocení udržitelnosti rozvoje vybraného podniku

Bakalářská práce

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

Podniková ekonomika

Autor práce:

Viktoría Marschnerová

Vedoucí práce:

Ing. Ladislava Míková

Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Zadání bakalářské práce

Hodnocení udržitelnosti rozvoje vybraného podniku

Jméno a příjmení: **Viktorie Marschnerová**
Osobní číslo: E18000170
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Podniková ekonomika
Zadávací katedra: Katedra podnikové ekonomiky a managementu
Akademický rok: 2020/2021

Zásady pro vypracování:

1. Vymezení významu konceptu udržitelnosti z hlediska environmentálního i z hlediska dlouhodobé stability podniku a jeho rozvoje.
2. Představení vybraného podnikatelského subjektu.
3. Zhodnocení aktuálních strategií podnikatelské i environmentální udržitelnosti podniku.
4. Návrh optimalizace stávajících strategií.
5. Formulace závěru a zhodnocení návrhů.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

30 normostran
tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

- KUNZ, Vilém. 2012. *Společenská odpovědnost firem*. Praha: Grada. Expert. ISBN 978-80-247-3983-0.
- NĚMCOVÁ, J. and TUČKOVÁ, Z., 2019. *Corporate Social Responsibility (CSR) as a Factor of the Sustainable Development of Entrepreneurship*. Reading: Academic Conferences International Limited, 09, ProQuest Central. DOI <http://dx.doi.org/10.34190/ECIE.19.185>.
- NOVÁČEK, Pavel. 2011. *Udržitelný rozvoj*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-2795-9.
- PAWLICZEK, A., 2011. *Udržitelný rozvoj – vybrané aspekty z oblasti podnikání*, Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné. ISBN 978-80-7248-700-4.
- TETŘEVOVÁ, L., 2017. *Společenská odpovědnost firem společensky citlivých odvětví*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-9687-6.
- TYLL, Ladislav. 2014. *Podniková strategie*. Praha: C. H. Beck. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-507-7.
- ZADRAŽILOVÁ, D., 2010. *Společenská odpovědnost podniků: transparentnost a etika podnikání*, V Praze: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-192-5.
- PROQUEST. 2020. *Databáze článků ProQuest*[online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest.[cit. 2020-10-13]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz>

Konzultant: Petra Fanderliková, Stravování Holec s.r.o., spolumajitelka, jednatelka

Vedoucí práce:

Ing. Ladislava Míková
Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání práce:

1. listopadu 2020

Předpokládaný termín odevzdání:

31. srpna 2022

Ing. Aleš Kocourek, Ph.D.
děkan

L.S.

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

27. dubna 2021

Viktorie Marschnerová

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou konceptu udržitelného rozvoje ve společnosti Stravování Holec. Jejím cílem je zhodnotit koncept environmentální udržitelnosti a dlouhodobé stability vybraného podnikatelského subjektu a navrhnout možné změny, které by vedly ke zvýšení její efektivity a snížení negativních environmentálních dopadů z podnikových procesů.

Dle aktuálních literárních rešerší je nejprve pojem udržitelnost jako takový definován, dále pak práce popisuje a představuje udržitelný rozvoj, jeho cíle a jeho principy a jeho tři stěžejní pilíře, které jsou pro udržitelné podnikání klíčové. Pozornost je také věnována společenské odpovědnosti firem, která rovněž s udržitelností úzce souvisí.

V praktické části práce je nejprve představen a následně hodnocen dopad podnikatelské činnosti firmy Stravování Holec nejen na environmentální prostředí. V rámci kapitol jsou po té jednotlivě řešeny všechny základní pilíře udržitelnosti. V závěru se práce věnuje doporučením a návrhům strategií, které by mohly zpomalit negativní dopady na environmentální prostředí a zachovat udržitelné podnikání at' už z dlouhodobého či environmentálního hlediska.

Klíčová slova

Udržitelnost, udržitelný rozvoj, udržitelné podnikání, pilíře udržitelného rozvoje, společenská odpovědnost firem, životní prostředí, environmentální prostředí

Annotation

Title of the Bachelor's Thesis:

Evaluation of the sustainability of the development of the selected company

This bachelor thesis deals with the concept of sustainable development in the company Stravování Holec. Its aim is to evaluate the concept of environmental sustainability and long - term stability of the selected business entity and to suggest possible changes that would lead to increased efficiency and reduce negative environmental impacts from business processes.

According to current literature searches, the term sustainability is first defined as such, then the work describes and presents sustainable development, its goals and principles and its three key pillars, which are key to sustainable business. Attention is also paid to corporate social responsibility, which is also closely linked to sustainability.

In the practical part of the work is first introduced and then evaluated the impact of business activities of the company Stravování Holec not only on the environmental environment. Within the chapters, all the basic pillars of sustainability are addressed individually. In conclusion, the work deals with recommendations and proposals for strategies that could slow down the negative impacts on the environment and maintain sustainable business, both in the long term and environmental.

Key Words

Sustainability, sustainable development, sustainable business, pillars of sustainable development, corporate social responsibility, environment

Poděkování

Mé poděkování náleží především paní Ing. Ladislavě Míkové, za cenné rady a odborné vedení mé bakalářské práce. Dále bych ráda za vřelý přístup poděkovala odborné konzultantce, pí Petře Fanderlikové, která mi jménem firmy Stravování Holec s. r. o. poskytla nezbytné informace a data, na základě kterých tato práce vznikla.

OBSAH

SEZNAM ILUSTRACÍ	13
SEZNAM TABULEK	14
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A ZNAČEK	15
ÚVOD	16
1 Vymezení konceptu udržitelnosti	17
1.1 Pojem udržitelnost	17
1.2 Udržitelný rozvoj	17
1.2.1 Cíle trvale udržitelného rozvoje	18
1.2.2 Principy udržitelného rozvoje	20
1.3 Koncept udržitelného podnikání.....	21
1.3.1 Společenská odpovědnost firem.....	21
1.4 Základní pilíře udržitelného rozvoje	23
1.4.1 Ekonomický pilíř - „profit“	24
1.4.2 Sociální pilíř – „people“	25
1.4.3 Environmentální pilíř – „planet“	25
2 Aktuální environmentální problémy zatěžující nejen ČR.....	27
2.1 Znečišťování ovzduší.....	27
2.2 Odpadové hospodářství.....	29
2.3 Znečišťování vod.....	32
2.4 Kontaminace půdy.....	33
3 Hodnocení udržitelnosti rozvoje podniku Stravování Holec s. r. o.....	35
3.1 Charakteristika podnikatelského subjektu.....	35
3.2 Zhodnocení vybraných principů podnikatelské i environmentální udržitelnosti a návrh optimalizace aplikovaných strategií ve firmě Stravování Holec.....	36
3.2.1 Sociální pilíř	37
3.2.2 Ekonomický pilíř	38
Zhodnocení a návrh optimalizace sociální a ekonomické udržitelnosti.....	38
3.2.3 Environmentální pilíř	39
3.2.3.1 Znečišťování ovzduší.....	40
Zhodnocení a návrh optimalizace znečišťování ovzduší	41
3.2.3.2 Odpadové hospodářství.....	41
Zhodnocení a návrh optimalizace odpadového hospodářství	42
3.2.3.3 Znečišťování vod	43
Zhodnocení a návrh optimalizace znečišťování vod	44

3.2.3.4	Kontaminace půdy	46
	Zhodnocení a návrh optimalizace kontaminace půdy	47
4	Závěrečné shrnutí a zhodnocení návrhů optimalizací.....	48
	ZÁVĚR.....	49
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	50

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek 1: Cíle trvale udržitelného rozvoje, dle Agendy 2030	19
Obrázek 2: Pilíře udržitelného rozvoje	24
Obrázek 3: Emise skleníkových plynů (CO ₂) v ČR podle sektorů	28
Obrázek 4: Doba rozkladu odpadků	30
Obrázek 5: Oceány zamořené plastem	31
Obrázek 6: Logo Stravování Holec s. r. o.....	36

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Principy hodnocení sociální a ekonomické udržitelnosti	37
Tabulka 2: Hodnocení principů sociální a ekonomické udržitelnosti	39
Tabulka 3: Principy hodnocení environmentální udržitelnosti	40
Tabulka 4: Hodnocení principů znečištění ovzduší.....	41
Tabulka 5: Hodnocení principů odpadového hospodářství.....	43
Tabulka 6: Hodnocení mycích prostředků.....	44
Tabulka 7: Hodnocení principu znečištění vod	45
Tabulka 8: Hodnocení principů kontaminace půdy	47

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A ZNAČEK

CO₂	Oxid uhličitý
CSR	Společenská odpovědnost firem (Corporate social responsibility)
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OSN	Organizace spojených národů
POH ČR	Plán odpadového hospodářství České republiky
UNCED	Konference OSN o životním prostředí a rozvoji neboli Summit Země (The United Nations Conference on Environment and Development)
WMO	Světová meteorologická organizace (World Meteorological Organization)

ÚVOD

Udržitelný rozvoj je dlouhodobě velmi diskutovaným tématem. Mnohem více firem a států začíná uvažovat racionálně a udržitelně, ať už na místní, či globální úrovni a udržitelný rozvoj strategicky plánují. Více se jich také podílí na plnění cílů udržitelného rozvoje, mezi které patří například vymýcení chudoby, překlenutí globálních ekonomických krizí, zajištění celosvětového míru nebo ochrana planety. Udržitelný rozvoj se skládá ze tří oblastí (pilířů), z nichž každý je zapotřebí dlouhodobě rozvíjet v souladu s ostatními dvěma, jelikož jsou spolu pilíře vzájemně provázány.

Prolínání těchto základních pilířů vytváří koncept dlouhodobé udržitelnosti, a vliv na ně mají nejen společnosti, nebo státy, které by měly využívat zásady udržitelnosti ke stabilnímu a úspěšnému rozvoji svého podnikání, ale také samotné uvažování a chování lidstva jako jedinců, kteří stojí o zachování životaschopného prostředí budoucím generacím.

Cílem bakalářské práce je zhodnotit koncept dlouhodobé podnikatelské a environmentální udržitelnosti vybraného podnikatelského subjektu a navrhnout možné změny, které by vedly ke snížení negativních dopadů z podnikových procesů na environmentální prostředí.

Obsahem první části je koncept udržitelnosti, udržitelného podnikání a udržitelného rozvoje. V téže kapitole jsou řešeny cíle trvale udržitelného rozvoje. Úvodní kapitola se také věnuje společenské odpovědnosti firem, která s udržitelností významně souvisí.

Druhá část práce se v úvodu zabývá charakteristikou zvoleného podnikatelského subjektu. Následně jsou v podkapitolách řešeny jednotlivé oblasti udržitelného rozvoje, které jsou v závěru této práce zhodnoceny a k nimž je navržena určitá optimalizace, která by vedla k dosažení zdravějšího prostředí ve firmě i mimo ni.

1 Vymezení konceptu udržitelnosti

Hlavním úkolem této kapitoly je vymezení pojmu udržitelnost současně s představením konceptu udržitelného podnikání pomocí tří hlavních pilířů udržitelného rozvoje. Tato bakalářská práce se bude věnovat zejména environmentálnímu pilíři, tedy především odpovědnosti firem vůči životnímu prostředí. Součástí této kapitoly je také společenská odpovědnost firem, jelikož s udržitelným rozvojem úzce souvisí.

1.1 Pojem udržitelnost

Slovo udržitelnost v širším kontextu znamená dlouhodobou stabilitu, neboli vytrvalost určitých, dříve zavedených systémů a procesů, ve vyhovujícím a především rovnovážném stavu.

V širším kontextu v rámci lidské civilizace představuje udržitelnost fyzickou schopnost uspokojit základní lidské potřeby tak, aniž by bylo budoucím generacím znemožněno uspokojit ty jejich a zároveň, aby jim byla ponechána možnost zachovat si určitou životní úroveň. Zároveň by udržitelná společnost měla jednat tak, aby její životní styl a podnikání neměly nežádoucí a fatální dopad na přírodu. V praxi to znamená, že společnost dlouhodobě a vědomě usiluje o zachování systému (životního prostředí) v rovnovážném stavu, tedy v takovém stavu, aby bylo umožněno budoucím generacím žít plnohodnotný život a nestrádaly v žádné oblasti. (Pawliczek, 2011), (Magee et. al., 2013).

Tato základní definice má však podle Moldana (2001) závažné nedostatky, jelikož je jednak velmi složité určit, co lidstvo a současná generace považuje za základní potřeby a také se velmi těžko odhadují potřeby generací příštích.

1.2 Udržitelný rozvoj

Organizačním principem udržitelnosti je udržitelný rozvoj, který je možné definovat různě. Prvotně jej lze chápat jako harmonizaci ekonomického a sociálního rozvoje a ochrany životního prostředí, s cílem naplňovat aktuální společenské potřeby, aniž by byly, jak již bylo zmíněno, ohroženy potřeby budoucích generací.

Světová komise OSN o životním prostředí a rozvoji (Summit Země) v roce 1987 v čele s ministerskou předsedkyní, Gro Harlem Brundertlandovou, vytvořila dokument nazvaný „Naše společná budoucnost“ (anglicky: Our common Future). Zpráva obsahovala návrh, aby byla problematika životního prostředí a ekologie řešena komplexně v hospodářském rozměru, tzv. trvale udržitelným rozvojem, který měl být současně zárukou zachování života na Zemi. Cílem jednání mezinárodní konference bylo vytvořit návrh dlouhodobých strategií o životním prostředí a o spolupráci zemí do roku 2000 (UNCED, 1992), (Nováček, 2011).

Ministerstvo životního prostředí (2020) ČR chápe udržitelný rozvoj jako rozvoj, který se snaží zcela odstranit nebo alespoň zmírnit negativní důsledky na životní prostředí, způsobené dosavadním působením lidské společnosti. Většina přírodních zdrojů je omezená (tedy konečná), proto by se lidstvo mělo zamyslet nad dopadem jejich nadměrného čerpání na planetu Zemi.

1.2.1 Cíle trvale udržitelného rozvoje

V září roku 2015, v rámci shromáždění OSN, přijaly členské státy tzv. Agendu 2030, která vstoupila v platnost v lednu roku 2016. Jedná se o dosud nejkompaktnější rozvojovou strategii, na které se podílejí nejen všechny členské státy OSN, zástupci občanské společnosti nebo podnikatelské sféry, ale také samotní občané ze všech kontinentů. Tato úmluva představuje dlouhodobý a ambiciózní program zaměřený na všechny oblasti lidského konání. Jeho klíčová funkce je **17 cílů udržitelného rozvoje**, které mají být naplněny do roku 2030.

Obrázek 1: Cíle trvale udržitelného rozvoje, dle Agendy 2030

Zdroj: MŽP, 2020 [online]

Cílem Agendy 2030 je docílit dlouhodobě udržitelného rozvoje v těchto pěti oblastech:

Lidé – ústředním heslem Agendy 2030 je „Leave no one behind“, což v překladu znamená: „neopominout nikoho“ a pomoci mu v těžkých chvílích.

Jedná se zejména o problém chudoby a hladu a to ve všech podobách. Cílem této oblasti je umožnit všem lidem důstojný a rovný život ve zdravém environmentálním prostředí, aniž by jakkoli strádali či hladověli, s možností kvalitního vzdělání a za předpokladu, že bude zajištěna rovnost mezi pohlavími.

Planeta – cílem je zachování biodiverzity, ochrana planety před jejím poškozením včetně udržitelné spotřeby a čerpání jak neobnovitelných, tak obnovitelných přírodních zdrojů. V této oblasti se například diskutuje o nedostatku pitné vody, rychle se měnících klimatických podmínkách nebo o masivním znečišťování oceánů.

Prosperita – zajištění prosperity a životního naplnění pro všechny, za předpokladu, že veškeré pokroky v rozvoji, ať ekonomickém, sociálním nebo technologickém, budou v souladu s přírodou.

Mír – zajištění mírumilovné, spravedlivé a inkluzivní společnosti, která nemusí mít strach z násilí nebo z nespravedlnosti.

Partnerství – vytvoření „globálního partnerství pro udržitelný rozvoj“. Tato oblast je zaměřena na posílení globální solidarity, především tedy na zajištění potřeb a pomoci těm nejchudším a nejvíce ohroženým lidem, se zapojením všech zemí (Ministerstvo životního prostředí, 2020).

1.2.2 Principy udržitelného rozvoje

Principy udržitelného rozvoje, lze rozčlenit do skupin na základní, strategické a takticko-technické principy. V následujících řádcích budou popsány některé vybrané principy těchto členění.

Základní hodnotové principy (vybrané):

Princip úcty a respektu k přírodě - hlavním smyslem tohoto principu je zachovat jednotlivé ekosystémy na planetě Zemi, respektovat ji a uvědomovat si její neschopnost sama sebe obnovovat.

Dalšími základními principy jsou princip společenství a princip přirozenosti člověka, které souvisí s postavením lidstva vůči společnosti. Každý člověk má své potřeby, které se pomocí různých prostředků snaží uspokojit a zároveň si chce zachovat určitou životní úroveň a postavení ve společnosti.

Strategické principy (vybrané):

Strategické principy lze vnímat jako vytvoření dlouhodobého strategického plánu, který by se měl skládat z na sebe vzájemně vázaných kroků. Jedním ze strategických principů je princip environmentálních limitů – hlavní myšlenkou je fakt, že některé přírodní zdroje nejsou obnovitelné, jsou tedy limitované. Člověk by měl s tímto přírodním bohatstvím řádně a efektivně hospodařit (Tyll, 2014).

Princip nevratnosti změn – zde je nutné si uvědomit, že jednání, ať už vůči životnímu prostředí nebo jednání jako takové, je nevratné. Výsledky z lidských činností mohou mít tudíž na přírodu a životní prostředí až fatální následky.

S těmito dvěma strategickými principy je významně provázán princip vysoké úrovně ochrany životního prostředí (high level of environment protection), který s environmentálním odvětvím také úzce souvisí.

Zatímco princip partnerství mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními subjekty poukazuje na to, že jednotlivá odvětví udržitelného rozvoje (udržitelného chování), jsou spolu úzce provázána a změna jednoho odvětví může vyvolat změnu jiného. (Dlouhá, Dlouhý, Mezřický, 2006).

1.3 Koncept udržitelného podnikání

V kapitole udržitelného podnikání bude popsáno nejen udržitelné podnikání jako samotný pojem, ale také koncept takzvané sociální odpovědnosti firem.

Samotný pojem podnikání lze zařadit do ekonomického pilíře, jelikož obecně souvisí s ekonomikou a lze jej definovat především jako samostatnou soustavnou hospodářskou činnost, provozovanou vlastním jménem podnikatele na jeho vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku (Občanský zákoník, 2020). Avšak udržitelné podnikání je takové podnikání, které vychází ze zásad udržitelného rozvoje. Zároveň se jedná o nový přístup podniků, hledající řešení prospěšná nejen jim samotným, ale především volí takové kroky, které budou v souladu s celou společností a planetou.

Dalo by se říct, že hlavním cílem udržitelného podnikání je dlouhodobé začlenění principů udržitelného rozvoje do firemní politiky. Podniky by se při svém podnikání měli zaměřit na dopady svých činností a zvážit, zda některé z nich nemají špatný vliv na sociální, ekologickou nebo environmentální sféru.

1.3.1 Společenská odpovědnost firem

S trvale udržitelným rozvojem značně souvisí společenská odpovědnost firem (anglicky: Corporate Social Responsibility).

Oba tyto koncepty se zamýšlí nad dlouhodobou udržitelností společnosti a nad dopadem jejího počínání na tři základní oblasti. Dalším společným znakem je, že usilují především o vedení společnosti etickým způsobem.

Pro společenskou odpovědnost firem, dále jen CSR, neexistuje prozatím jednotná celosvětová definice, jelikož je založena na principu dobrovolnosti, nemá jednoznačně vymezené hranice a jednotlivé skupiny jako například EU nebo samotné firmy, ji mohou chápat různě (Němcová, Tučková, 2019).

Například Kuldová (2010, str. 19) chápe CSR takto:

„CSR je záležitostí, kdy organizace nejsou odpovědny jen za maximalizaci svých zisků, ale také za uznání jednotlivých potřeb všech zúčastněných stran: zaměstnanců, zákazníků, různých demografických skupin, a to především v regionech, ve kterých realizují své podnikatelské aktivity.“

Společenská odpovědnost se netýká pouze velkých korporátních podniků, ale všech podnikatelských subjektů, škol, neziskových organizací a v neposlední řadě i státního sektoru. Jelikož není CSR jasně a jednotně definována, často se stává, že je mylně chápána a zaměňována s charitou a firemní filantropií. Avšak podle Kuldové (2012) nesouvisí společenská odpovědnost pouze s těmito nad rámecovými činnostmi. CSR je podle ní mnohem obsáhlejší koncept a sponzorství s firemní filantropií jsou pouze nepatrné části celého sociálního pilíře.

Nejčastější formou firemní filantropie je situace, kdy zainteresovaná společnost daruje určitý finanční obnos na podporu veřejně prospěšného projektu. Na druhou stranu nemusí být spojena pouze s poskytnutím peněžních darů, ale firma se může stát i tzv. nepeněžním dárcem, kdy poskytne ve prospěch např. neziskových organizací své prostory či kupříkladu propůjčí svou techniku (Němcová, Tučková, 2019).

I přes obsáhlost tohoto konceptu, lze podle Kašparové a Kunze (2013) vymezit šest základních společných principů:

- dobrovolnost – aby mohly být aktivity firmy chápány jako CSR aktivity, musí firma vykonávat určité činnosti nad rámec svých zákonných povinností,
- aktivní spolupráce a otevřená komunikace s tzv. stakeholders – firma projednává své poznatky, či návrhy s ostatními zainteresovanými zájmovými skupinami, které jsou s podnikem nějakým způsobem provázány,

- systematičnost a dlouhodobý časový horizont - hlavním předpokladem CSR aktivit je jejich dlouhodobá realizace. Nejedná se o jednorázové činnosti vycházející z aktuálního stavu podnikání (např. kvůli snížení daňové povinnosti),
- transparentnost a důvěryhodnost - tento princip závisí na „průhlednosti“ a veřejnosti informací o činnostech podniku a na jeho důvěryhodnosti,
- odpovědnost vůči společnosti a závazek firem přispívat k rozvoji kvality života,
- fungování společnosti s ohledem na ekonomické, environmentální a sociální dopady podnikatelské činnosti („tzv. triple bottom line business“).

Kunz (2012) říká, že každá organizace je součástí společnosti, ve které působí a je zodpovědná za veškeré dopady svých činností, nikoliv pouze těch, které jsou spojeny s podnikáním. Z tohoto důvodu se koncept CSR zabývá nejen měřením a hodnocením ekonomické výkonnosti firmy, ale i jejími sociálními a environmentálními dopady. Společenská odpovědnost firem je ve firmách aplikována na úrovni strategického řízení a měla by postupně vést k odpovědnému a dlouhodobě udržitelnému podnikání (Kunz, 2012).

Zpravidla je jako hlavní cíl podnikání označována maximalizace zisku, která umožňuje firmě financovat své výdaje, či investice, avšak podle Tetřevové (2017), by firma měla ze získaného zisku současně investovat do společensky, ekonomicky, ale i environmentálně odpovědných aktivit.

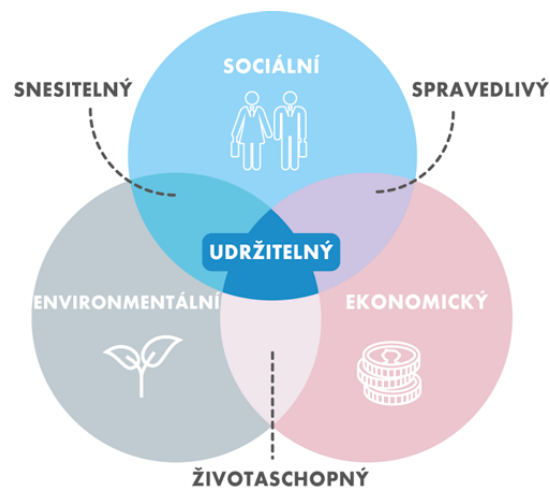
CSR i udržitelný rozvoj je postaven na třech základních pilířích, tzv. „triple bottom - line“, neboli 3P („profit“ – ekonomický pilíř, „people“ – sociální a „planet“ – environmentální pilíř). Bez zapojení všech těchto tří pilířů, nelze organizaci označit jako společensky odpovědnou.

1.4 Základní pilíře udržitelného rozvoje

Základní myšlenkou udržitelného rozvoje je dosáhnout vyrovnaného pokroku a harmonického stavu ekonomického, sociálního a životního prostředí. Tento koncept

nechápe pilíře jako samostatné oblasti, ale naopak jako dílčí části celku udržitelného rozvoje, které na sebe vzájemně působí. (Kunz, 2012) Vztahy a podmínky, které musí mezi jednotlivými pilíři vzájemně fungovat, zobrazuje obrázek č. 2 níže.

Následující kapitola se bude věnovat ekonomickému a sociálnímu pilíři pouze okrajově, jelikož je tato bakalářská práce zaměřena primárně na problematiku životního prostředí, budou se následující kapitoly více zabývat právě pilířem environmentálním.

Obrázek 2: Pilíře udržitelného rozvoje

Zdroj: OSN

1.4.1 Ekonomický pilíř - „profit“

Hlavní myšlenkou ekonomické oblasti je zachování nynějšího blahobytu lidstva, aniž bychom jakkoli museli omezovat ten environmentální. Jelikož možnosti ekonomického růstu značně závisí na příležitostech, které lidstvu poskytuje životní prostředí, respektive přírodní zdroje, vyplývá z toho, že by ekonomika měla zohledňovat limity životního prostředí a s přírodními zdroji s rozumem disponovat a šetřit s nimi. (Rynda, 2013).

Do ekonomického pilíře jsou zahrnuta zejména témata, která přímo souvisí s procesem výroby a spotřeby, ať už surovinové, či energetické, přičemž primární je maximalizace zisku. Ovšem současně dochází i k nežádoucímu plýtvání přírodními zdroji a znečišťování přírody. S neustálým vývojem nových technologií existuje také snaha o to, aby byly šetrnější zejména k životnímu prostředí. Měly by zajistit lepší využívání přírodních zdrojů a zajistit, aby nedocházelo k vysoké produkci odpadů a znečišťování přírody (Rynda, 2013).

Rynda (2013) je také zastáncem názoru, že této myšlenky lze dosáhnout pouze při naplnění tří jednoduchých podmínek. První z nich je ta, že intenzita spotřeby přírodních nenahraditelných zdrojů nesmí překročit rychlost nalézání jejich obnovitelných alternativ. Druhou a neméně důležitou podmínkou je, že využívání naopak obnovitelných zdrojů nesmí překročit rychlost jejich obnovy. A poslední, v rámci této bakalářské práce nejdůležitější podmínkou, je ta, že intenzita znečišťování nesmí překročit schopnost obnovy environmentálního prostředí.

1.4.2 Sociální pilíř – „people“

V sociální oblasti se firmy zaměřují především na sociální vztahy a komunikaci nejen se svými zaměstnanci, ale také se zainteresovanými stranami, jako jsou například budoucí investoři, odběratelé, dodavatelé, či jiné spolupracující firmy. V rámci sociální odpovědnosti působí firma pozitivně nejen na okolní komunitu, ale také na vzdělávání, zdraví, životní úroveň a v neposlední řadě kulturní rozvoj občanů (Petříková, 2008).

Tento pilíř, v rámci interního prostředí podniku, stojí podle Kunze (2012) na spokojeném a motivovaném zaměstnanci. Lze sem zahrnout například pružnou pracovní dobu, školení zaměstnanců, příspěvek na stravování, dopravu či dovolenou. Kromě toho by firma neměla zapomínat na místní komunitu. Měla by se podílet na řešení místních problémů a měla by se snažit zmírňovat negativní dopady, které vychází z její činnosti na společnost. Zadražilová (2010) říká, že každá společensky odpovědná firma usiluje o co nejlepší sousedské vztahy v komunitě, které je také součástí, což by podle ni mohlo vést k pozitivním ohlasům komunity a přivést tak potenciální nové zákazníky z jejích řad.

1.4.3 Environmentální pilíř – „planet“

Třetím a stěžejním pilířem pro tuto práci je pilíř environmentální, v rámci „triple bottom - line“ nazvaný jako „planet“. Na počátku je třeba si uvědomit, že nestačí uplatňovat odpovědnosti pouze v rámci vnitřního prostředí firmy, ale je zejména potřeba se zaměřit na vliv jejích činností na vnější prostředí. Dále je nutné brát v úvahu fakt, že environmentální prostředí svými činnostmi ovlivňují nejen podnikatelské subjekty, ale značný vliv na něj mají také jednotlivci a domácnosti. Proto by se každý měl dobrovolně snažit životní prostředí svými činnostmi nezatežovat, popřípadě chránit (Tetřevová, 2017).

V ČR je problematika životního prostředí a jeho ochrana upravena hned v několika zákonech a vyhláškách, které vydává nejen Parlament ČR, či Ministerstvo životního prostředí nebo Ministerstvo zemědělství, ale na tvorbě a úpravě legislativy environmentálního prostředí se podílí i např. Česká inspekce životního prostředí, Agentura ochrany přírody a krajiny, správy národních parků a chráněných krajinných oblastí, či Státní fond životního prostředí ČR.

Důvodem vydávání těchto legislativ je snaha o snížení, či dokonce úplné zabránění negativních dopadů činností firem na přírodu. Environmentálně odpovědné firmy by se měly zaměřit na dopad svého podnikání a to v co nejširším možném rozpětí (Tetřevová, 2017).

2 Aktuální environmentální problémy zatěžující nejen ČR

Jelikož je problematika znečištění a zatěžování environmentálního prostředí velmi obsáhlá, budou v následující kapitole popsány 4 vybrané environmentální problémy, které byly čerpány z aktuálních zdrojů a na které by se vybraná firma při svém podnikání mohla zaměřit, aby nedocházelo ke zbytečnému plýtvání přírodními zdroji, či znečišťování planety Země. Každý jednotlivý problém je zaměřen na jednu ze 4 složek životního prostředí. (Aktuálně.cz, 2018), (Environmental Problems, 2021).

Jednotlivé firmy by se měly zamyslet především nad činnostmi, kterými Zemi nejvíce zatěžuje a měly by co nejdříve omezit, ideálně zcela zanechat těchto činností (Tetřevová, 2017).

V neposlední řadě bude vývoj těchto environmentálních problémů porovnán s dobou výskytu pandemie Covid-19, která propukla začátkem roku 2020 a ovlivnila nejen celosvětovou ekonomiku, ale také životní prostředí.

2.1 Znečišťování ovzduší

Prvním problémem, který je řešen celosvětově, a týká se tedy i ČR, je znečišťování ovzduší. Mezi hlavní znečišťovatele ovzduší patří především spalovny, které do ovzduší často vypouštějí velké množství dioxinů a furanů¹, které se postupně mohou dostat i do potravin. Tyto látky jsou velmi toxické a při vyšší koncentraci nepříznivě působí na imunitní a hormonální systém, játra a nervovou soustavu člověka (Odpad je energie, 2021). Avšak dle výpočtů dostupných na Odpad je energie, (2021) je patrné, že spalovny za rok do ovzduší vypustí „pouze“ osm tisíc gramů dioxinů, zatímco z kamen rodinných domů jich unikne ročně až padesátkrát více.

¹ **Dioxiny a dibenzofurany jsou** chlorované uhlovodíky, vznikající jako nežádoucí složky při chemických reakcích v průmyslové výrobě, při spalovacích procesech (dřevo, uhlí) za přítomnosti chlóru a při fotochemických reakcích v atmosféře.

Z obrázku č. 3 níže je patrné, že z celkové produkce emisí ČR za rok 2018 (takřka 130 megatun CO₂eq²), tvořila téměř 40% energetika, v nichž jsou zahrnuta veškerá produkce elektráren a tepláren.

Dalším problémem je CO₂. Jedná se o bez zápachový plyn, který je těžší než vzduch a do ovzduší se dostává zejména spalováním, kdy dochází k reakci kyslíku s uhlíkem, ale značné množství tohoto skleníkového plynu vypouští i sopky, přičemž se při erupcích mimo oxidu uhličitého do ovzduší dostanou i další skleníkové plyny či jemný popílek (Tetřevová, 2017).

Hovoří-li se však o „lidském“ vypouštění oxidu uhličitého do ovzduší, na vině jsou mimo jiné také neekologické (neelektrické) dopravní prostředky, které denně využívá miliarda lidí po celém světě, přičemž průzkumy z roku 2019 dokázaly, že jedním automobilem v Evropě cestuje v průměru pouze 1,7 pasažéra (Evropský parlament, 2019). Z dat vyplývajících z obrázku č. 3 je zřejmé, že osobní automobily za rok vyprodukovaly zhruba 10% celkového objemu emisí, tedy podobné množství, jaké se do ovzduší dostalo spalováním v domácnostech a institucích.

EMISE SKLENÍKOVÝCH PLYNŮ V ČR PODLE SEKTORŮ DETAILNĚ

Celkové emise ČR za rok 2018

Obrázek 3: Emise skleníkových plynů (CO₂) v ČR podle sektorů

Zdroj: www.faktaoklimatu.cz

² *CO₂eq: V energetice, dopravě a jiných oblastech, ve kterých je zásadní spalování, jde přímo o emise CO₂. V zemědělství a odpadovém hospodářství se jedná především o emise metanu (CH₄) a oxidu dusného (N₂O) přepočtené na CO₂, které by mělo stejný oteplovací efekt.

Evropský automobilový průmysl se do roku 2021 zavázal snížit průměrné (evropské) emise na 95 gramů/kilometr. V porovnání například s rokem 2007, kdy činily průměrné evropské emise 159,1g/km, jde o redukování takřka o polovinu (POVINE-RUCENI.COM, 2018).

Porovná-li se vyprodukované množství emisí před a po vypuknutí pandemie Covid-19, mělo by dle očekávání odborníků dojít ke snížení celosvětové produkce oxidu uhličitého, jelikož z důvodů některých opatření a strachu z nemoci, setrvali lidé častěji ve svých domovech a omezen byl také například letový provoz. Avšak dle prozatímních odhadů Světové meteorologické organizace (dále jen WMO) k tak významnému poklesu, jak se původně očekávalo, nedošlo. WMO odhaduje, že celosvětové emise oxidu uhličitého, vyprodukované za rok 2020, jsou ve srovnání s ostatními roky nižší jen o zhruba 4,2 % maximálně o 7,5 % (Sedláček, 2020).

2.2 Odpadové hospodářství

Dalším značným problémem této moderní doby jsou odpady. Jelikož odpady vznikají prakticky z veškeré lidské činnosti, je život bez nich takřka nevyhnutelný. Vznikají nejen při průmyslových činnostech, ve stavebnictví, zemědělství a dopravě, ale také při běžném životě lidské společnosti. Lidé ho produkují zejména v podobě komunálního odpadu, kterého postupně s nárůstem obyvatelstva přibývá (Ministerstvo životního prostředí, 2021).

Kvůli různým specifickým vlastnostem a odlišnému riziku ohrožení environmentálního prostředí vyžaduje každý druh odpadu specifické zacházení, proto jsou Plánem odpadového hospodářství České republiky (POH ČR) vydány pokyny, jak s jednotlivými druhy odpadu nakládat (Ministerstvo životního prostředí, 2021).

Dalším předpisem, kterým upravuje manipulaci s odpadem je zákon č. 477/2001 Sb., o obalech, jehož hlavním cílem je především komplexně řešit problematiku obalů a obalových odpadů, mezi které patří např.:

- předcházení vzniku odpadů a stanovení postupů, jak snižovat jejich škodlivý vliv na přírodu,
- znovu recyklovat obaly a podporovat systém ekologicky šetrných obalů, jako jsou např. vratné lahve na nápoje, či papírové sáčky na místo těch plastových,
- zajistit jejich třídění a co nejšetrnější recyklaci,

- zajistit znovuvyužití odpadu tak, aby nedocházelo k jeho nadměrnému hromadění např. na skládkách,
- zajistit ekologickou likvidaci již nerecyklovatelného odpadu (CENIA, 2021), (Ministerstvo životního prostředí, 2021).

Vlivem technologií a modernizací světa dochází k nadměrnému zamořování planety Země tunami komunálního (směsného i tříděného) odpadu³, který se v přírodě často rozkládá i řadu let. Z obrázku č. 4 níže je patrné, že například produkty vyrobené z plastů (sáčky a kelímky) se v přírodě rozloží nejdříve za 25 let. U jedné PET lahve se doba rozkladu pohybuje zhruba okolo sta let a nejhůře si příroda poradí s produkty vyrobenými ze skla, které se samovolně rozloží až v řádů tisíců let.

DOBA ROZKLADU ODPADKŮ		
	Papír	4 měsíce
	Plechovka	15 let
	Igelitový sáček či taška	25 let
	Rozložitelné pytle na odpad	1-2 roky
	Plastový kelímek	70 let
	PET láhev, plastová láhev	100 let
	Dámské vložky a dětské pleny	250-500 let
	Sklo	tisíc let

www.bionneeds.cz

BIONEEDS
BIODIVERZITA A ENDOGENE

Obrázek 4: Doba rozkladu odpadků

Zdroj: www.bionneeds.cz

Podle průzkumů z roku 2019 je patrné, že v ČR pravidelně třídí svůj odpad **73 %** obyvatel, což jsou zhruba tři třetiny, přičemž v přepočtu vytrídil jeden Čech v průměru **51,3 kg** odpadu

³ Dle zákona o odpadech se **komunálním odpadem** rozumí směsný a tříděný odpad z domácností, zejména papír, lepenka, sklo, kovy, plasty, biologický odpad, dřevo, textil, obaly, odpadní elektrická a elektronická zařízení, odpadní baterie a akumulátory, matrace, nábytek, a ostatní odpad z jiných zdrojů, pokud je co do povahy a složení podobný odpadu z domácností.

Zdroj: https://www.mzp.cz/cz/komunalni_odpady

za rok. V porovnání s rokem 2018 to bylo zhruba o 3 kg na osobu více (Samosebou.cz, 2020).

Nejvíce se v roce 2019 v ČR vytrídilo papíru (zhruba 22 kg na třídícího obyvatele), díky čemuž nebylo dle statistik v tomto roce, kvůli výrobě nového, pokáceno přes 2 miliony stromů (Samosebou.cz, 2020).

I když jsou Češi v třídění odpadu nadprůměrní, končí až 70% evropského komunálního odpadu na skládkách a to z toho důvodu, že Čína přestala od evropských zemí odpad vykupovat, a těm se tak hromadí (Samosebou.cz, 2020). Obrovské množství odpadu, zejména plastu, pak končí v oceánech, kde narušují nejen vodní ekosystémy, ale také ohrožují a ročně zahubí tisíce živočichů, kteří mají například plovoucí kusy plastů za potravu nebo se do nich snadno zamotají.

Obrázek 5: Oceány zamořené plastem

Zdroj: www.foamie.cz

Další negativní dopady na environmentální prostředí má také pandemie Covid-19. V době této krize došlo totiž ke značnému zvýšení objemu nerecyklovatelného a nebezpečného odpadu jako jsou například použité (infikované) jednorázové roušky, respirátory, jednorázové rukavice, ochranné obleky a jiné ochranné pomůcky, které byli dle vládních nařízení, kvůli ochraně svého zdraví, lidé nuceni nosit. Názorným příkladem jsou také antigenní testy (tzv. rychlotesty). Měsíčně se jich jen všem pracujícím osobám provede zhruba 5,22 mil a to za předpokladu jednoho testu týdně (většina je testována i vícekrát). V součtu se školáky a studenty se měsíční produkce biologického plastového odpadu pohybuje okolo 300 tun a to pouze díky neinvazivním testům odhalujících nákazu virem

SARS-CoV-2.⁴ Největší množství tohoto druhu odpadu vyprodukovaly nemocnice a jiná zdravotnická zařízení, která musela ve většině případech svá oddělení přizpůsobit péči o nakažené (Cenia, 2020).

Za zmínku stojí také fakt, že je dle průzkumů možné se z infikovaných ochranných pomůcek nakazit. Proto je nutné s nimi po ukončení životnosti manipulovat opatrně a dbát na jejich šetrnou a bezpečnou likvidaci (Cenia, 2020).

2.3 Znečišťování vod

Problematika znečištění vod je v ČR upravena hned několika právními předpisy. Např. zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách, tzv. vodní zákon, či zákonem č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě (Frank Bold, 2012).

Vody mohou být znečištěny například prostřednictvím odpadních vod, závadných či chemických látek nebo například dusičnany, které vznikají při zemědělských činnostech jako je např. hnojení (Frank Bold, 2012). Odpadní vody definuje vodní zákon jako: „*vody použité v obytných, průmyslových, zemědělských, zdravotnických a jiných stavbách, zařízeních nebo dopravních prostředcích, pokud mají po použití změněnou jakost (složení nebo teplotu), jakož i jiné vody z těchto staveb, zařízení nebo dopravních prostředků odtékající, pokud mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod*“ (Frank Bold, 2012), (zák. č. 254/2001 Sb., o vodách, tzv. vodní zákon).

Vypouštění odpadních vod do povrchových či podzemních vod je dovoleno pouze na základě povolení uděleného vodoprávním úřadem, kterému je také dle § 89 vodního zákona nutné zaplatit poplatek za znečištění odpadních vod.

V rámci závadných látek se rozlišuje kategorie *nebezpečných závadných látek* – např. kovy a jejich sloučeniny, fluoridy apod., *zvláště nebezpečné závadné látky* – např. persistentní syntetické látky, rtuť a jejich sloučeniny apod. a tzv. *prioritní látky*, které představují velké riziko pro vodní prostředí a ekosystémy (Frank Bold, 2012).

V době pandemie Covid-19 je znečištění vod také velmi častým tématem k diskuzím. Testy provedené v Nizozemí totiž prokázaly přítomnost genomu viru SARS-CoV-2 i v odpadních

⁴ Za předpokladu provedení jednoho testu týdně u školáků, studentů a pracujících osob a za předpokladu, že váha jednoho antigenního testu činí 10 gramů.

vodách. Odborníci se domnívají, že ke kontaminaci odpadních vod virem dochází nejen respiračními sekrety, ale také fekáliemi nebo močí infikovaných osob, či jimi kontaminovanými předměty (např. pleny, vlhčené ubrousky apod.) Výskyt viru ve vodách ovlivňuje mnoho různých faktorů jako je např. teplota, pH, chemické složení, doba zdržení v kanalizační síti, technologické procesy čištění vod aj. avšak tento virus je velmi citlivý vůči klasickým antiseptickým prostředkům, z tohoto důvodu nelze při dodržování standardních postupů dezinfekce, při styku s odpadními vodami, zvýšené riziko nález předpokládat (VTEI, 2020).

2.4 Kontaminace půdy

Další složkou životního prostředí je půda, či země. Půda je odjakživa nejdůležitějším výrobním prostředkem v oblasti zemědělství. Je tedy žádoucí ji chránit a to nejen kvůli její úrodnosti (např. udržováním složek organické hmoty a ochrany struktury), ale především proti větrné či vodní erozi nebo před kontaminací nežádoucími látkami.

V ČR je tato problematika vymezena zákonem č. 334/1992 Sb. o ochraně zemědělského půdního fondu, jehož hlavním cílem je ochrana a péče o půdu, jakožto o nenahraditelný výrobní prostředek a důležitou složku životního prostředí.

Dle eAGRI (2021) je v době technického pokroku kontaminace půdy velmi diskutovaným tématem.

„Kontaminace půdy je způsobena zvýšeným obsahem potenciálně rizikových látek v půdním prostředí, zpravidla antropogenního původu, jakými jsou rizikové prvky, perzistentní organické polutanty, radioaktivní prvky, kyanidy a jiné chemikálie“ (eAGRI, 2021).

Do půdy se tyto nebezpečné látky dostávají například z imisní zátěže, při haváriích, vypouštěním odpadních vod, z nezabezpečených skládek odpadů a také používáním agrochemikálií a odpadních látek v zemědělství. Mohou ji však způsobit i přírodní zdroje jako jsou např. přírodní požáry nebo vulkanická činnost, atd. (eAGRI, 2021), (zák. č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu).

V důsledku znečištění půdy může dojít k narušení její základní funkce (např. inhibice mikrobiální činnosti a procesů humifikace) nebo k přestupu kontaminantů do dalších složek prostředí (povrchová či podzemní voda), včetně potravních řetězců. Následně by mohlo dojít

k poklesu jednak kvality (obsah kontaminantů) a také kvantity (snížená tvorba výnosů plodin následkem fytotoxického působení kontaminantů v půdě) rostlinné produkce. Vyšší množství kontaminantů v půdě pak může přímo ohrozit lidské zdraví. Zvláště závažné následky by mohl způsobit příjem kontaminantů inhalační, dermální nebo perorální cestou a to zejména u osob pohybujících se dlouhodobě na půdě, např. u zemědělců (eAGRI, 2021).

3 Hodnocení udržitelnosti rozvoje podniku Stravování Holec s. r. o.

Cílem této kapitoly je představit činnosti, které vybraný podnikatelský subjekt při svém podnikání aplikuje a zhodnotit, zda tyto činnosti vedou k dlouhodobě udržitelnému podnikání z environmentálního hlediska.

Na začátku kapitoly bude nejprve podnik definován, následně budou zhodnoceny principy, které firma aplikuje, proto, aby dosáhla dlouhodobě udržitelného podnikání, a v závěru se kapitola bude věnovat návrhům a doporučením, které by společnost mohla využít pro zlepšení své současné situace.

3.1 Charakteristika podnikatelského subjektu

Stravování Holec s. r. o., je malá rodinná firma, nacházející se v severní části ČR, v malém městečku Rumburk. Podnik byl založen roku 2011 panem Holcem, který je jedním ze 4 současných spolumajitelů firmy a ve firmě je rovněž zaměstnán. V současné době je v podniku zaměstnáno cca 10 pracovníků vč. vedení, na různé pracovní úvazky. Firma vlastní 3 služební vozy, které jsou zatíženy každodenním provozem a sídlí v prostorách rumburské nemocnice. Její hlavní práce je příprava celodenních pokrmů pro hospitalizované pacienty. Současně se zabývá rozvozem obědů po Šluknovském výběžku, přičemž její největší klientelu tvoří především senioři a dva ústavy, tzv. domovy bez hranic, tedy domovy pro osoby fyzicky, či duševně postižené.

Ve Stravování Holec připravují klasická, česká, chutná a cenově dostupná jídla, která vaří z kvalitních surovin. Strávník má denně na výběr většinou ze tří až ze čtyř obědů, jejichž preferenci označí do jídelních lístků, které obdrží od řidiče. Hospitalizovaným pacientům dle jejich diagnózy a alergií určuje stravu dietní sestra, která dohlíží na to, aby dostávali vyváženou a výživnou snídani, oběd i večeři.

Název vznikl spojením jména zakladatele a činnosti, kterou se společnost zabývá. Jméno, pod kterým firma vystupuje je jednoduché a snadno zapamatovatelné, stejně jako její logo na kterém jsou zobrazeny nože jako symbol stravování, či oběda (viz obrázek č. 6).

Stravování Holec

Obrázek 6: Logo Stravování Holec s. r. o.

Zdroj: interní materiály podniku

Vzhledem k charakteru firmy je zřejmé, že se v podniku prosazuje liniová organizační struktura, která je typická zejména pro malé až střední podniky. Pozice a vztahy nadřízenosti a podřízenosti jsou orientovány hierarchicky a vertikálně, což znamená, že každý podřízený se zodpovídá svému nadřízenému.

Posláním firmy je příprava pokrmů pro nemocnici, příprava a rozvoz zákazníkům po Šluknovském výběžku.

Za vizi společnosti by se dalo považovat, že by se firma časem ráda přesunula do svých vlastních prostor a ráda by se více zaměřila na rozvoz klientům, nebyla by tím pádem tak fixovaná na nemocnici, rovněž by nemusela měsíčně platit za pronájem, ale pouze za služby.

3.2 Zhodnocení vybraných principů podnikatelské i environmentální udržitelnosti a návrh optimalizace aplikovaných strategií ve firmě Stravování Holec

Jelikož je princip podnikatelské udržitelnosti založen na třech nosných pilířích, je nutné vyhodnotit výstupy v souladu s ostatními pilíři, avšak tato bakalářská práce se zaměřuje především na environmentální udržitelnost, z tohoto důvodu a z důvodu rozsahu práce budou návrhy optimalizace strategií zhodnoceny v rámci environmentálního pilíře.

Aby mohlo dojít ke zhodnocení udržitelnosti ve Stravování Holec, je potřeba nejdříve v rámci pilířů stanovit principy, které se ke zhodnocení použijí.

V rámci hodnocení udržitelnosti bylo ke každému principu uděleno hodnocení „splňuje“ – pokud firma daný princip splňuje, „částečně splňuje“ – pokud firma částečně splnila princip, či se mu v blízké budoucnosti hodlá věnovat nebo hodnocení

„nesplňuje“ – pokud se firma tomuto problému doposud nezačala věnovat, či ho nijak neřešila a řešit nebude.

V tabulce č. 1 jsou vymezeny principy, dle kterých bude hodnocena sociální a ekonomická udržitelnost v podniku.

Tabulka 1: Principy hodnocení sociální a ekonomické udržitelnosti

Sociální udržitelnost
• dodržování lidských práv na pracovišti
• dobré vztahy s okolní komunitou
• zajištění bezpečného pracoviště a ochrana zdraví
• integrace sociálně slabších osob
Ekonomická udržitelnost
• zbytečně neplýtvá přírodními zdroji
• finančně či jinak podporuje životní prostředí
• využívá technologie šetrné k životnímu prostředí

Zdroj: vlastní zpracování

3.2.1 Sociální pilíř

V rámci sociální oblasti se firma zaměřuje především na komunikaci s lidskými bytostmi a zajímá se o jejich potřeby a blahobyt.

V podniku pracují mimo jiných i 3 ze 4 spolumajitelů firmy. Jednou z nich je jednatelka společnosti pí. Fanderliková, která má na starost chod firmy, dále zde pracují její rodiče, pan a paní Holcovi, přičemž pak Holec je kuchař a paní Holcová výpomocná síla. Podnik zaměstnává rovněž druhého kuchaře, 2 řidiče, pomocnou sílu na úklid a mytí nádobí ze sociálně slabší skupiny a 2 pracovnice zodpovědné za přípravu snídaní, večeří a nápojů pro pacienty nemocnice.

Firma Stravování Holec poskytuje svým zaměstnancům přátelské a bezpečné pracovní prostředí a dbá například na dodržování zákonných limitů silové zátěže. Ve firmě jsou si také vědomi toho, že každý z jejich zaměstnanců má vliv na životní prostředí a ekosystémy.

Mezi současné sociální cíle podniku patří péče o své stálé zaměstnance a udržování dobrých vztahů s okolní komunitou.

3.2.2 Ekonomický pilíř

Společnost Stravování Holec dbá na udržení dobrých vztahů s okolím. Snaží se vycházet vstříc všem svým zákazníkům a klientům, ale usiluje také o přátelské vztahy s dodavateli, distributory a jinými okolními subjekty.

Firma si pečlivě vybírá své dodavatele a distributory. Jelikož je její hlavní náplní práce příprava a rozvoz obědů, jde jí především o kvalitu a čerstvost dodávaných surovin. Po delším analyzování nabídek dodavatelů surovin začala firma spolupracovat např. se společností Gastro.cz a Alimpex FOOD a. s., s jejichž principy a činnostmi se firma Stravování Holec ztotožňuje a je spokojená s jejich službami a nabídkou surovin.

Zhodnocení a návrh optimalizace sociální a ekonomické udržitelnosti

V tabulce č. 2 níže, jsou uvedeny a interpretovány výsledky hodnocení sociální a ekonomické udržitelnosti, kterých bylo dosaženo prostřednictvím poskytnutých informací o firmě Stravování Holec.

Z tabulky je patrné, že si firma v rámci zvolených principů hodnocení v oblasti sociální udržitelnosti vede poměrně dobře. Do budoucna by podnik mohl v rámci sociální oblasti nabídnout volnou pracovní pozici dalším sociálně slabším osobám a pomoci jim tak při řešení jejich nelehké životní situaci.

Z tabulky č. 2 současně vyplývá, že se firma příliš nezaměřuje na podporu životního prostředí. Pro zlepšení této situace by mohla například modernizovat její technologické vybavení či je vyměnit za takové, které by bylo šetrnější k životnímu prostředí.

Tabulka 2: Hodnocení principů sociální a ekonomické udržitelnosti

	Hodnocení
Sociální udržitelnost	
• dodržování lidských práv na pracovišti	splňuje
• dobré vztahy s okolní komunitou	splňuje
• zajištění bezpečného pracoviště a ochrana zdraví	splňuje
• integrace sociálně slabších osob	částečně splňuje
Ekonomická udržitelnost	
• zbytečně neplýtvá přírodními zdroji	splňuje
• finančně či jinak podporuje životní prostředí	částečně splňuje
• využívá technologie šetrné k životnímu prostředí	částečně splňuje

Zdroj: vlastní zpracování

Postavení firmy vůči životnímu prostředí bude řešeno a hodnoceno podrobněji v rámci environmentálního pilíře.

3.2.3 Environmentální pilíř

Jelikož je tato bakalářská práce zaměřena především na hodnocení konceptu environmentální udržitelnosti, budou v následujících podkapitolách zhodnoceny jednotlivé problémy, které byly představeny výše (viz kapitola 2 – „Aktuální environmentální problémy zatěžující nejen ČR“) a následně budou navrženy kroky, které by mohly vést k úplnému či částečnému vyřešení daného problému.

V tabulce č. 3 jsou pro jednotlivé zkoumané environmentální problémy zvoleny oblasti (principy), na základě kterých bude environmentální udržitelnost v podniku hodnocena. Výsledky hodnocení budou následně interpretovány a okomentovány, případně budou navržena řešení, která by vedla ke zlepšení této situace.

Tabulka 3: Principy hodnocení environmentální udržitelnosti

Znečišťování ovzduší
• využívání ekologických vozů
• ekologické vytápění
Odpadové hospodářství
• netvoření nadbytku odpadu
• recyklace papíru
• recyklace plastů
• recyklace skla
• zpracování zbytků jídla
• ekologická likvidace ochranných pomůcek
Znečišťování vod
• používání ekologických mycích prostředků
- mycí prostředek s vůní JAR
- desinfekční univerzální čistič SANYTOL
- odstraňovač mastnoty a připečených zbytků RIVONIT
- gel do myčky SOMAT
Kontaminace půdy
• podpora ekologického chovu a ekologicky pěstovaných surovin
• neznečišťování půdy chemikáliemi

Zdroj: vlastní zpracování

3.2.3.1 Znečišťování ovzduší

Podnik pro rozvoz obědů svým klientům (zákazníci, ústavy, nemocnice) využívá tři starší služební vozy. Tyto vozy jsou poháněny klasickými spalovacími motory a firma je využívá každý den. Klientela firmy je rozložená v rámci celého Šluknovského výběžku, zejména v okolních městech – jako jsou například Krásná Lípa, Šluknov, Velký Šenov a Podluží. Dalším problémem znečišťování planety je neekologický způsob vytápění prostor. Toto firma Stravování Holec neovlivní, jelikož je v podnájmu rumburské nemocnice a ta vytápění zajišťuje.

Zhodnocení a návrh optimalizace znečišťování ovzduší

Jak je dle dostupných informací patrné, firma Stravování Holec nevyužívá ekologické (elektrické) automobily pro svůj každodenní provoz. Jelikož je pro firmu naprosto nezbytné využívat automobilovou dopravu, mohla by se alespoň zaměřit na její zekologičtění. Firma navíc za pohonné hmoty měsíčně utratí cca 15 tis. Kč.

Mimo vzdálenější klienty rozváží firma obědy také strážníkům na Podhájí (část města Rumburk, ve které firma sídlí). Řidič tohoto rozvozu ujede jen několik metrů na sídliště, kam do více panelových domů rozveze obědy dle objednávek.

Z tohoto důvodu je v tabulce č. 4 níže princip využívání ekologických vozů hodnocen jako „nesplňuje“.

Tabulka 4: Hodnocení principů znečišťování ovzduší

	Hodnocení
Znečišťování ovzduší	
• využívání ekologických vozů	nesplňuje
• ekologické vytápění	-

Zdroj: vlastní zpracování

Pro zefektivnění a snížení zátěže pro ovzduší by firma mohla omezit rozvoz po sídlišti na Podhájí, či jej zcela zrušit. Strážníci by si tak pro obědy, pokud by to bylo fyzicky možné, se svými jídlo nosiči chodili sami, do několika desítek metrů vzdáleného areálu, kde firma sídlí. Firma by díky zavedení tohoto systému také mohla snížit náklady na pohonné hmoty a bylo by to pro ni také výhodnější z hlediska menší časové náročnosti.

3.2.3.2 Odpadové hospodářství

Firma Stravování Holec si je vědoma toho, že při jejích činnostech vzniká velké množství komunálního odpadu. Proto se tento problém snaží řešit.

Na rozdíl od ostatních firem zabývajících se rychlým občerstvením, či pohostinstvím využívá tato rumburská firma plastové, či nerezové obědníky (jídlonosiče) a nerezové nádoby, které je možné využívat opakovaně a dlouhodobě.

V praxi to vypadá tak, že svým strážníkům nandá kuchař do podepsaného jídlonosiče objednaný oběd a po té jídlo řidič spolu s dalšími obědníky odveze strážníkovi domů a vezme od něj čistý druhý obědník, aby měl kuchař do čeho nandat oběd na další den.

V rámci nemocnice se nevyužívají plastové jídlonosiče, nýbrž plastové boxy a nerezové nádoby s víčky. Do plastové krabičky se každému pacientovi zvlášť nandá snídaně dle jídelníčku. Krabičky se po té umístí dle jednotlivých oddělení do přepravek, které následně řidič do nemocnice odveze.

Při přípravě obědů naservíruje kuchař do nerezových nádob s víky oběd (dietní, či normální), podle jídelníčku a diety pacienta. Nerezovou nádobu po té umístí do konvektometru, aby zůstalo jídlo až do odjezdu teplé. Následně je umístí do termoboxu a předá řidiči. Obdobným způsobem jsou pro pacienty nemocnice připravovány i nápoje.

Z tohoto důvodu nemusí firma servírovat obědy a jídla pro nemocnici v jednorázových plastových či jiných obalech a nezatěžuje tak environmentální prostředí zbytečnými, často nerecyklovatelnými obaly.

Ve Stravování Holec se také snaží třídit sklo a papír, který umísťují do kontejnerů k tomu určených.

Jelikož se firma zabývá pohostinstvím a rozvozem obědů, dochází při zpracování jídla často ke vzniku zbytků. Ty firma umísťuje do speciálně vyhraněných nádob a následně je poskytuje místnímu mysliveckému sdružení jako potravu pro lesní zvěř.

V době pandemie koronaviru přistoupila firma k určitým nutným opatřením. Zaměstnanci si po příchodu do pracovního prostředí a v průběhu pracovní doby desinfikují ruce desinfekčními prostředky a po celou pracovní dobu nosí roušky, respirátory nebo jiné ochranné pomůcky dýchacích cest. Po použití těchto jednorázových ochranných pomůcek jsou šetrně a opatrně uloženy do pytle a následně vhozeny do směsného odpadu.

Zhodnocení a návrh optimalizace odpadového hospodářství

V tabulce č. 5 jsou pro lepší přehlednost uspořádány a hodnoceny jednotlivé principy odpadového hospodářství firmy. Firma si v rámci odpadového hospodářství vede poměrně dobře, avšak jak je z tabulky č. 5 patrné, nevěnuje se recyklaci plastů, zatím co recyklaci papíru a skla se zabývá.

Tabulka 5: Hodnocení principů odpadového hospodářství

Odpadové hospodářství	Hodnocení
• netvoření nadbytku odpadu	částečně splňuje
• recyklace papíru	splňuje
• recyklace plastů	nesplňuje
• recyklace skla	splňuje
• zpracování zbytků jídla	splňuje
• šetrná likvidace ochranných pomůcek	splňuje

Zdroj: vlastní zpracování

Pro zefektivnění a snížení produkce odpadu by se Stravování Holec mohlo zaměřit na třídění plastů. Jelikož některé suroviny dováží dodavatelé často i ve více plastových obalech, podnik se jím při své každodenní činnosti nevyhne. Proto by si firma mohla vyhranit jeden ze svých, či zakoupit nový odpadkový koš, který stojí v řádů stovek korun, výhradně na plast a obaly z něj. Například odpadkový koš o objemu 23 litrů, který by firmu vyšel zhruba na 150 Kč (vč. DPH). Následně by pomocná síla tyto koše vyprázdnila do asi 30 metrů vzdálených kontejnerů určených na tříděný odpad.

Nejen, že firma tříděním plastů uleví životnímu prostředí, ale také nebude muset likvidovat komunální odpad tak často, jelikož nebude koš na komunální odpad tak plný.

Dalším možným krokem pro netvoření nadbytku odpadu je domluva s dodavateli o dodávání surovin ve vratných, či znovu použitelných obalech, jako jsou např. papírové krabice, přepravky aj.

3.2.3.3 Znečišťování vod

Ve Stravování Holec využívají na ruční mytí nádobí mycí prostředek JAR s vůní. Dále využívají desinfekční prostředek SANYTOL, odstraňovač mastnoty a připečených zbytků RIVONIT a SOMAT gel do myčky (Pilulka.cz a, 2021), (Pilulka.cz b, 2021), (Webobal.cz, 2021), (Gastro - profi.cz, 2021).

Zhodnocení a návrh optimalizace znečišťování vod

Ekologičnost mycích a desinfekčních prostředků se hodnotí zejména podle toho, zda jsou snadno biologicky rozložitelné. Za takové jsou považovány prostředky, které se rozloží do 28 dní a to minimálně z 60 procent. Dle výsledků zkoušky biologické rozložitelnosti, kterou dříve prováděl Vladimír Sýkora z Ústavu technologie vody a prostředí Vysoké školy chemicko-technologické v Praze, je patrné, že obstály všechny testované mycí prostředky (iDNES.cz a, 2007) iDNES.cz b, 2007).

Z testovaných vzorků obstál ve zkoušce mimo jiné i mycí prostředek JAR s vůní citronů, který firma Stravování Holec také používá. Ostatní mycí prostředky nelze z tohoto hlediska hodnotit, jelikož nebyly v rámci testu biologické rozložitelnosti testovány (iDNES.cz a, 2007) iDNES.cz b, 2007).

Avšak hlavním problémem mycích prostředků je obsah chemikálií, které mohou být nebezpečné jak pro lidi, tak životní prostředí, proto je v tabulce č. 6 hodnocena škodlivost chemických látek obsažených v jednotlivých užívaných mycích prostředcích (Petružálková Eva, 2018), (Janeček, Lebeda a, b, c, 2021), (Ecolab, 2021).

Tabulka 6: Hodnocení mycích prostředků

	Klasifikace ⁵
JAR	1), 2), 4)
RIVONIT	1), 2), 3)
SANYTOL	4)
SOMAT gel	x

Zdroj: vlastní zpracování, dle janecek-lebeda.cz

⁵ x Žádné označení nebezpečnosti.

- 1) Obsahuje látky klasifikované jako nebezpečné pro zdraví.
- 2) Obsahuje látky, pro které jsou stanoveny expoziční limity pro prac. prostředí
- 3) Je doporučena manipulace v ochranných pomůckách.
- 4) Obsahuje látky škodlivé pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.

Pozn. záleží také na % obsahu chemických látek v mycích prostředcích.

Hodnocení v tabulce č. 7 interpretuje jednotlivé výsledky hodnocení z tabulky č. 6 (hodnocení mycích prostředků) a následně hodnotí principy znečišťování vod jako celek.

Mycí prostředek JAR (dále jen JAR) obsahuje v menším množství mimo jiné i látky, které jsou klasifikované jako nebezpečné pro zdraví, látky, pro které jsou stanoveny expoziční limity a také látky škodící vodním organismům. JAR tedy nesplňuje ekologické požadavky na mycí prostředky. Je nutné však podotknout, že jak již bylo zmíněno výše, obstál JAR v testu biologické rozložitelnosti.

Dalším prostředkem používaný firmou Stravování Holec je odstraňovač mastnoty a připečených zbytků RIVONIT (dále jen RIVONIT). RIVONIT je hodnocen jako „nesplňuje“, jelikož obsahuje mimo jiné látky klasifikované jako nebezpečné pro zdraví, obsahuje látky, pro které jsou stanoveny expoziční limity pro pracovní prostředí, a je doporučena manipulace v ochranných pomůckách.

Desinfekční čistič SANYTOL (dále jen SANYTOL) obsahuje látky, které ve větším množství škodí vodním organismům. Jelikož obsahuje SANYTOL tyto látky v malém množství, je hodnocen jako „částečně splňuje“ ekologičnost mycích prostředků (Petružálková Eva, 2018), (Janeček, Lebeda a, b, c, 2021), (Ecolab, 2021).

Posledním zkoumaným mycím prostředkem je SOMAT gel do myčky (dále jen SOMAT). SOMAT je dle dostupných informací a složení ekologicky přátelský, neobsahuje žádné chemické látky a není nijak nebezpečný (Janeček, Lebeda a, 2021).

Z výše uvedených důvodů a hodnot patrných z tabulky č. 6 a 7 je patrné, že firma Stravování Holec splňuje princip používání ekologických mycích prostředků pouze částečně.⁶

Tabulka 7: Hodnocení principu znečišťování vod

	Hodnocení
Znečišťování vod	
• používání ekologických mycích prostředků	částečně splňuje
- mycí prostředek s vůní JAR	(nesplňuje)
- desinfekční univerzální čistič SANYTOL	(částečně splňuje)
- odstraňovač mastnoty a připečených zbytků RIVONIT	(částečně splňuje)
- gel do myčky SOMAT	(splňuje)

Zdroj: vlastní zpracování

⁶ Závěrečné hodnocení znečišťování vod na základě principu užívání ekologických mycích prostředků vzniklo zprůměrováním výsledků z tabulky č. 7.

Možným řešením pro zmírněný nežádoucího vlivu na životní prostředí, by mohl být nákup a užívání ekologičtějších mycích prostředků. Vhodným mycím prostředkem by mohl být například „*Bio-D přípravek na mytí nádobí – bez vůně (5l)*“. Tento přípravek je vhodný pro každodenní použití a je velmi účinný na mastnotu a připáleniny, proto by jej firma mohla používat nejen jako mycí prostředek na nádobí (v současnosti používá JAR), ale také jako odstraňovač mastnoty a připálenin (současně používá RIVONIT). Zároveň Bio- D neobsahuje žádné fosfáty, chemické konzervanty, ropné deriváty, jakkoliv geneticky modifikované látky (GMO) ani umělé vůně a barviva. Dalším plusem tohoto produktu je to, že není testován na zvířatech, je zcela veganský, vhodný pro citlivou pokožku a je 100% rozložitelný v přírodě. Cenově se Bio-D pohybuje okolo 400 Kč za 5 l (vč. DPH), což je zhruba o 100 Kč více, než by firma zaplatila za stejné množství JARU lemon, který současně využívá, avšak vzhledem ke složení Bio-D a jeho přívětivému vlivu vůči životnímu prostředí, by zakoupením tohoto výrobku ulevila životnímu prostředí a neohrožovala by nejen život vodních organismů, ale v některých případech i své zaměstnance (Econea a, 2021), (Janeček, Lebeda b, 2021), (Ecolab, 2021).

Firma ECONEA také nabízí univerzální dezinfekční čistič v bio kvalitě, který by firma mohla využívat místo dosud používaného čističe od firmy SANYTOL. „*Bio - D dezinfekční přípravek s pomerančovou vůní*“, který je vhodný na všechny typ povrchů a ničí až 99,9% bakterií a virů. Přípravek je stejně jako přípravek na mytí nádobí 100% rozložitelný v přírodě, není testován na zvířatech, je veganský a neobsahuje žádné chemikálie či fosfáty. 5 l Bio-D desinfekce vyjde cca na 499 Kč (vč. DPH), zatím co desinfekce SANYTOL zhruba na 375 Kč (vč. DPH). Jelikož je výrobek vhodný i k ředění, mohla by firma Stravování Holec využívat Bio- D i na desinfekci podlah a neředěný výrobek na desinfekci ploch. Z tohoto důvodu a z důvodu, že je Bio-D desinfekce šetrná k životnímu prostředí, je rozdíl cen zanedbatelný (Econea b, 2021), (Janeček, Lebeda c, 2021).

3.2.3.4 Kontaminace půdy

Stravování Holec se nezabývá zemědělskou ani jinou činností, která by přímo mohla způsobit kontaminaci půdy, avšak i z jejích podnikových procesů ke kontaminaci může dojít. Jak již bylo zmíněno výše (viz kapitola „*znečišťování vod*“) používá firma neekologické a často nebezpečné mycí prostředky, které ve většině případech obsahují chemikálie nebezpečné pro životní prostředí a (nejen) vodní ekosystémy.

Firma také nakupuje suroviny a výrobky od dodavatelů, u kterých je vhodné se zaměřit na původ dodávaných surovin a na proces pěstování a chování zvířat.

Zhodnocení a návrh optimalizace kontaminace půdy

V tabulce č. 8 je zhodnocen vliv vybrané firmy na půdu. Jak již bylo zmíněno výše, Stravování Holec používá neekologické mycí a čisticí prostředky, čímž kontaminuje odpadní vody, které se velmi často vsakují do půdy. Chemikálie, které prostředky obsahují, mají totiž neblahý vliv nejen na vodní organismy, ale také na půdu a život v ní. Ohroženy jsou tak zejména rostliny a živočichové v půdě žijící.

Tabulka 8: Hodnocení principů kontaminace půdy

	Hodnocení
Kontaminace půdy	
• podpora ekologického chovu a ekologicky pěstovaných surovin	částečně splňuje
• neznečišťování půdy chemikáliemi	nesplňuje

Zdroj: vlastní zpracování

V rámci snížení kontaminace půdy bylo firmě Stravování Holec doporučeno používat přírodní mycí prostředky v bio kvalitě (viz kapitola *Zhodnocení a návrh optimalizace znečišťování vod*), tím by firma zcela zamezila kontaminaci půdy chemikáliemi.

Další možnou alternativou je nákup nechemicky ošetřených zemědělských produktů, či produktů z chovu od prověřených dodavatelů, kteří ošetřují suroviny přírodními látkami a při pěstování používají přírodní hnojiva.

Firma by například mohla navázat spolupráci s firmou Rohlik.cz, která dováží klientům mimo jiné také ovoce a zeleninu v té nejlepší možné kvalitě od lokálních farmářů. Firma nabízí suroviny, které jsou vypěstované s menším množstvím použitých pesticidů a umělých hnojiv a přesto cenově dostupné (Rohlik.cz, 2021).

4 Závěrečné shrnutí a zhodnocení návrhů optimalizací

Z výsledků hodnocení principů udržitelnosti představené firmy vyplývá, že se firma nad možnými nežádoucími dopady z podnikových procesů na sociální, ekonomickou a environmentální udržitelnost zamýšlí, avšak na rozvoji některých oblastí by mohla ještě zapracovat.

Stravování Holec se v rámci environmentální udržitelnosti nejvíce zaměřuje na problematiku odpadového hospodářství. Tématu se vědomě věnuje a vede si v něm velmi dobře. V rámci hodnocení odpadového hospodářství bylo firmě navrženo zaměřit se také na třídění plastu a výrobků z něj, jelikož zatím dosud separaci plastu nerealizuje. Návrh byl představen vedení společnosti, které se rozhodlo na problém detailněji zaměřit. Díky zavedení separačního kontejneru určeného pro plastové obaly by firma nevyprodukovala tolik směsného a nerecyklovaného odpadu a tím by zabránila zbytečnému zamořování skládek.

Firma ovlivňuje svými podnikovými procesy také vodu a současně půdu, na kterou má až neblahý vliv, jelikož používá chemické mycí prostředky. Proto byla firmě navržena bezpečnější a efektivnější alternativa, a to konkrétně zakoupit a používat přírodní mycí prostředky a čističe, které jsou ekologické, 100% rozložitelné v přírodě a neškodí ani přírodním ekosystémům, vodním, či jiným živočichům. V rámci tohoto problému firma učinila již určitá opatření. Rozhodla se například do kuchyně zakoupit myčku, která omezí nadměrné plýtvání vody a kapsle, které podnik používá, jsou šetrnější k přírodě, než některé z mycích prostředků.

Na znečištění ovzduší se Stravování Holec podílí především emisemi z automobilů, pomocí kterých rozváží obědy svým klientům. Jako možné řešení, pro omezení tohoto typu dopravy byl podán návrh na zrušení rozvozu po Podhájí, což je oblast Rumburku, ve kterém firma sídlí. Klienti by si tak z nedalekých panelových domů, pokud by jim to fyzické zdraví umožňovalo, chodili pro oběd sami. Návrh byl firmě představen jako možnost zmírnění znečištění ovzduší a současně by došlo k částečnému snížení spotřeby pohonných hmot.

Veškerá data z analýz a návrhy řešení budou předány a konzultovány s vedením společnosti, jako podklad pro případnou realizaci navržených opatření a možný způsob ke stabilizování podnikové, ale především environmentální udržitelnosti.

ZÁVĚR

Pro odstranění nejen environmentálních problémů, či pro jejich částečné zmírnění je v první řadě potřeba, aby se každý jedinec zamyslel nad dopady svých činností na společnost, životní prostředí a planetu. Je třeba si uvědomit, že člověk není jediným obyvatelem na Zemi, avšak je jediný, kdo ji může svým chováním dovést až do záhuby.

Cílem bakalářské práce bylo představit koncept udržitelného podnikání a to jak z dlouhodobého hlediska, tak z hlediska environmentální udržitelnosti ve vybraném podnikatelském subjektu Stravování Holec. Na základě dat, které jménem společnosti poskytla jednatelka, zakladatelka a jedna ze spolujednatelů, paní Petra Fanderliková, byla v podniku zkoumána a následně hodnocena dlouhodobá a environmentální udržitelnost. Vzhledem k tomu, že byla práce více zaměřena na koncept environmentální udržitelnosti, byla pozornost věnována především vlivům z podnikových procesů ve Stravování Holec na životní prostředí.

V první části hodnocení udržitelnosti rozvoje podnikatelského subjektu, byl nejprve subjekt charakterizován a následně byly zhodnoceny aktuální strategie související s environmentální a podnikatelskou udržitelností, které jsou v podniku aplikovány. Po představení podniku a jeho strategií bylo provedeno hodnocení činností ovlivňující sociální, ekonomickou a environmentální oblast. V rámci environmentální udržitelnosti byly u každého environmentálního problému zhodnoceny činnosti podniku a jeho dopady právě na životní prostředí. Následně byla navržena řešení, která by tento problém zmírnila nebo v delším časovém období zcela eliminovala.

Veškeré návrhy byly diskutovány s vedením firmy, která se optimalizováním současných strategií hodlá postupně zabývat a dle závažnosti se následně jednotlivým problémům bude věnovat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

AKTUÁLNĚ. CZ. 2018. *Česká republika patří k největším znečišťovatelům ovzduší mezi vyspělými státy*. [online]. Praha: Economia. [cit. 2021-01-28]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/ceska-republika-patri-k-nejvetsim-znecistovatelum-mezi-vyspe/r~3f07c88a88f311e8b0fbac1f6b220ee8/>

CENIA. 2020. *Co s použitými rouškami* [online]. Praha: Cenia [cit. 2021-02-23]. Dostupné z: <https://www.cenia.cz/2020/03/24/co-s-pouzitymi-rouskami-a-ochrannymi-pomuckami-v-domacnosti/>

CENIA. 2021. *Obaly a odpady z obalů* [online]. Praha: CENIA. [cit. 2021-02-02]. Dostupné z: <https://www.cenia.cz/odpadove-a-obehove-hospodarstvi/obaly-a-odpady-z-obalu/>

DLOUHÁ, Jana, Jiří DLOUHÝ a Václav MEZŘICKÝ, ed. 2006. *Globalizace a globální problémy: sborník textů k celouniverzitnímu kurzu "Globalizace a globální problémy" 2005-2007*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Centrum pro otázky životního prostředí. ISBN 80-87076-01-X.

EAGRI. 2021. *Ochrana půdy*. [online]. Praha: Ministerstvo zemědělství. [cit. 2021-03-11]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/zivotni-prostredi/ochrana-pudy/>

ECOLAB. 2021. *Bezpečnostní listy – RIVONIT* [online]. Praha: ECOLAB. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://obchod.icis.cz/out/media/110036E.pdf>

ECONEA a, 2021. *Bio-D Přípravek na mytí nádobí - bez vůně (5 l)* [online]. Praha: Econea. [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: https://www.econea.cz/bio-d-pripravek-na-myti-nadobi-5-l/?gclid=Cj0KCQjw9YWDBhDyARIsADt6sGYYsHPxGXSYOnsJKIVFoTVtAFyznG8Ja6Bqf8Oj78TGDYPnieyhLOAaAidVEALw_wcB

ECONEA b, 2021. *Bio-D čistič na různé druhy povrchů s dezinfekcí (5l)* [online]. Praha: Econea. [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: https://www.econea.cz/bio-d-cistic-na-ruzne-druhy-povrchu-s-dezinfekci-5-l/?gclid=Cj0KCQjw9YWDBhDyARIsADt6sGa1hqwqQmNxnqdWQgbzTntKp7DWgJTl672KgEkkjtTzS0JJm2vLxhwaAnuXEALw_wcB

ENVIRONMENTAL PROBLEMS. © 2021. *Conserve energy future* [online]. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://www.conserve-energy-future.com/15-current-environmental-problems.php>

EVROPSKÝ PARLAMENT. 2019. *Emise CO₂ z aut*. [online]. Praha: Evropský parlament. [cit. 2021-01-02]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/society/20190313STO31218/emise-co2-z-aut-fakta-a-cisla-infografika>

FRANK BOLD. 2012. *Životní prostředí*. [online]. Brno: Frank Bold. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://frankbold.org/poradna/zivotni-prostredi/ochrana-ovzdusi-a-vod/ochrana-vod/rada/ktery-organ-resi-vypousteni-necistot-do-vod>

GASTRO-PROFI.CZ. 2021. *Čistící prostředek Rivonit Grill 5l* [online]. Praha: Elinkx.cz. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.gastro-profi.cz/cistici-prostredek-rivonit-grill-5l/d2440>

IDNES.cz a. 2007. *Všechny mycí prostředky jsou ekologické* [online]. Praha: MAFRA. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/ekonomika/test-a-spotrebitel/vsechny-myci-prostredky-jsou-ekologicke.A070713_781890_test_maf

IDNES.cz b. 2007. *Test prostředků – 2. část* [online]. Praha: MAFRA. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: http://data.idnes.cz/soubory/test/A070713_MAF_JARY02.HTM

JANEČEK, LEBEDA a. 2021. *Bezpečnostní listy - SOMAT GEL* [online]. Praha: Janeček, Lebeda. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <file:///C:/Users/Viki/AppData/Local/Temp/6924356.pdf>

JANEČEK, LEBEDA b. 2021. *Bezpečnostní listy - JAR LEMON* [online]. Praha: Janeček, Lebeda. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: https://www.hornbach.cz/data/shop/D04/001/780/491/576/334/4692312_Doc_02_CZ_20190503121658.pdf

JANEČEK, LEBEDA c. 2021. *Bezpečnostní listy - SANYTOL* [online]. Praha: Janeček, Lebeda. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <file:///C:/Users/Viki/AppData/Local/Temp/6924356.pdf>

KAŠPAROVÁ, Klára a Vilém KUNZ. 2013. *Moderní přístupy ke společenské odpovědnosti firem a CSR reportování*. Praha: Grada Publishing. ISBN 9788024744803.

KULDOVÁ, Lucie. 2010. *Společenská odpovědnost firem: Etické podnikání a sociální odpovědnost v praxi*. Kanina: OPS. ISBN 978-80-87269-12-1.

KULDOVÁ, Lucie. 2012. *Společenská odpovědnost firem: Strategická CSR*. Plzeň. NAVA. ISBN 978-80-7211-408-5.

KUNZ, Vilém. 2012. *Společenská odpovědnost firem*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3983-0.

MAGEE, Liam, Andy SCERRI, Paul JAMES, James A. THOM, Lin PADGHAM, Sarah HICKMOTT, Hepu DENG a Felicity CAHILL. 2013. Reframing social sustainability reporting: towards an engaged approach. *Environment, Development and Sustainability* [online]. [cit. 2020-10-24]. ISSN 1387-585X. Dostupné z: [doi:10.1007/s10668-012-9384-2](https://doi.org/10.1007/s10668-012-9384-2).

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. 2020. *Udržitelný rozvoj*. [online]. [cit. 2020-10-26]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/udrzitelny_rozvoj

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. 2021. *Odpady*. [online]. cit. 2021-02-02]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/odpady_podrubrika

MOLDAN, B. 2001. *Ekologická dimenze udržitelného rozvoje*, Praha: Univerzita Karlova. ISBN 80-246-0246-6.

NĚMCOVÁ, J. and TUČKOVÁ, Z., 2019. *Corporate Social Responsibility (CSR) as a Factor of the Sustainable Development of Entrepreneurship*. Reading: Academic Conferences International Limited, 09, ProQuest Central. DOI <http://dx.doi.org/10.34190/ECIE.19.185>.

NOVÁČEK, Pavel. 2011. *Udržitelný rozvoj*. 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-2795-9

ODPAD JE ENERGIE. © 2021. *Spalovny a ovzduší: Kolik dioxinů produkuje spalovny?* [online]. Praha: STEO. [cit. 2021-01-06]. Dostupné z: <http://www.odpadjeenergie.cz/ochrana-zp/spalovny-a-ovzdusi/kolik-dioxinu-produkuj-spalovny>

PAWLICZEK, A. 2011. *Udržitelný rozvoj - vybrané aspekty z oblasti podnikání*, Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné. ISBN 978-80-7248-700-4.

PETRUŽÁLKOVÁ, EVA. 2018. *Prostředky na mytí nádobí – složení a toxicita* [online]. Beroun: Eva Petružálková. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <http://www.evapetruzalkova.cz/2018/04/15/prostredky-myti-nadobi-slozeni-toxicita/>

PETRŮKOVÁ, Růžena. 2008. *Společenská odpovědnost organizací*. Ostrava: DTO CZ. ISBN 978-80-02-

TETŘEVOVÁ, L. 2017. *Společenská odpovědnost firem společensky citlivých odvětví*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-9687-6.

PILULKA.CZ a. 2021. *Jar Lemon Prostředek na nádobí 5l* [online]. Praha: Pilulka.cz LÉKÁRNA. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: https://www.pilulka.cz/jar-prostredek-na-myti-nadobi-lemon-5l?gclid=Cj0KCQjw0caCBhCIARIsAGAFuMyVDsP1L9xAV3IdXl6H8SvEQ0yJxBWtbatfIG4nTEKS3P5d3sADC0aAoYIEALw_wcB

PILULKA.CZ b. 2021. *Somat Gel do myčky Classic 80 praní 2l* [online]. Praha: Pilulka.cz LÉKÁRNA. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: https://www.pilulka.cz/somat-classic-gel-2l-2000ml?gclid=Cj0KCQjw0caCBhCIARIsAGAFuMzR7QS1Eq1gKD5WxxPF5KMtMWixIXXIUrF1QOMiJk3VMf4ZHZN_UaAmdXEALw_wcB

POVINNE-RUCENI. 2018. *Kdo nejvíce škodí ovzduší?: Oxid uhličitý*. [online]. Praha: PFP. [cit. 2021-01-02]. Dostupné z: <https://www.povinne-ruceni.com/clanky/kdo-a-co-nejvic-skodi-ovzdusi/>

Rohlik.cz. 2021. *Nejlepší zelinářství ve městě* [online]. Praha: Velká pecka. [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: <https://www.rohlik.cz/tema/nejlepsi-zelinarstvi>

RYNDA, Ivan. 2013. *Trvale udržitelný rozvoj – souvislosti a definice* [online]. [cit. 2020-11-22]. Dostupné z: http://cvut.mapovyportal.cz/OPPA_Rynda.pdf

SAMOSEBOU.CZ. 2020. *Výsledky třídění a recyklace odpadu za rok 2019*. [online]. Praha: Samosebou.cz [cit. 2021-02-02]. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/2020/05/13/vysledky-trideni-a-recyklace-odpadu-za-rok-2019/>

SEDLÁČEK, Štěpán. 2020. *Pandemie snížila emise nejvýš o 7 procent, odborníci stále vsází na klimatickou neutralitu*. [online]. Praha: Český rozhlas. [cit. 2021-01-28]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/veda-technologie/priroda/klimaticke-zmeni-emise-oxidu-uhliciteho-pandemie-koronavirus-svetova_2011271142_dok

TYLL, Ladislav. 2014. *Podniková strategie*. Praha: C. H. Beck. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-807-4005-077.

UNCED -United Nations Conference on Environment and Development. 1992. *Documents of the Rio Conference on Environment and Development*. New York:United Nations.

VTEI. 2020. *Koronavirus SARS-CoV-2 v povrchových a odpadních vodách*. [online]. Praha: Výzkumný ústav vodohospodářský TGM. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://www.vtei.cz/2020/06/koronavirus-sars-cov-2-v-povrchovych-a-odpadnich-vodach>

WEBOBAL.CZ. 2021. *SANYTOL dezinfekce čistič 5 L* [online]. Čáslav: Webobal.cz [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: https://www.webobal.cz/dezinfekce-a-kosmetika/sanytol-univerzalni-dezinfekce-cistic-1l-a-5l?varianta=3290&gclid=Cj0KCQjw0caCBhCIARIsAGAfUMyMmImr3SbM71upY2xWYnseOfnoowjJJY-ivBcuBuKfmevCBam44I4aAjtuEALw_wcB

ZADRAŽILOVÁ, D. 2010. *Společenská odpovědnost podniků: transparentnost a etika podnikání*, V Praze: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-192-5.

Občanský zákoník. 2020. *Zákon č. 89/2012 Sb.* [online]. Zlín: AION CS. [cit. 2020-11-10]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89?text=89%2F2012>

Zákony pro lidi a. 2001. *Zákon č. 254/2001 Sb.* [online]. Zlín: AION CS. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-254>

Zákony pro lidi b. 2001. *Zákon č. 477/2001 Sb.* [online]. Zlín: AION CS. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-477?text=Z%C3%A1kon%20%C4%8D.%20477%2F2001>

Zákony pro lidi. 1999. *Zákon č. 334/1992 Sb.* [online]. Zlín: AION CS. [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-334>